

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2017. gada 14. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā lauksaimniecības politika – LESD 42. pants – Regula (EK) Nr. 2200/96 – Regula (EK) Nr. 1182/2007 – Regula (EK) Nr. 1234/2007 – Pretkonkurences darbības – LESD 101. pants – Regula Nr. 26 – Regula (EK) Nr. 1184/2006 – Ražotāju organizācijas – Ražotāju organizāciju apvienības – Šo organizāciju un apvienību uzdevumi – Minimālās pārdošanas cenas noteikšanas prakse – Tirgū laisto daudzumu saskaņošanas prakse – Apmaiņas ar stratēģisku informāciju prakse – Francijas lapu cigoriņu tirgus

Lieta C-671/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 8. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 14. decembrī, tiesvedībā

Président de l'Autorité de la concurrence

pret

Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE),

Comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (Cerafel),

Fraileg SARL,

Prim'Santerre SARL,

Union des endiviers, agrāk – Fédération nationale des producteurs d'endives (FNPE),

Soleil du Nord SARL,

Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord),

Association des producteurs d'endives de France (APEF),

Section nationale de l'endive (SNE),

Fédération du commerce de l'endive (FCE),

France endives société coopérative agricole,

Cambrésis Artois-Picardie endives (CAP'Endives) société coopérative agricole,

* Tiesvedības valoda – franču.

Marché de Phalempin société coopérative agricole,

Primacoop société coopérative agricole,

Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema),

Valois-Fruits union de sociétés coopératives agricoles,

Groupe Perle du Nord SAS,

Ministre de l'Économie, de l'Industrie et du Numérique.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], D. Švābi [*D. Šváby*] (referents), F. Biltšens [*F. Biltgen*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], K. Likurģs [*C. Lycourgos*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretāre V. Džakobo-Peironnela [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 31. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *président de l'Autorité de la concurrence* vārdā – *H. Génin*, kā arī *S. Subrémon Lukaszewicz* un *I. de Silva*, pārstāvji, kuriem palīdz *J.-P. Duhamel*, advokāts,
- *Comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (Cerafel)*, *Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord)*, *Association des producteurs d'endives de France (APEF)*, *Section nationale de l'endive (SNE)* un *Fédération du commerce de l'endive (FCE)* vārdā – *H. Calvet*, *P. Morrier*, *Y. Chevalier* un *A. Bouviala*, advokāti,
- *Fraileg SARL* un *Prim'Santerre SARL* vārdā – *J.-L. Fourgoux* un *L. Djavadi*, advokāti,
- *France endives société coopérative agricole*, *Cambresis Artois-Picardie endives (CAP'Endives) société coopérative agricole*, *Marché de Phalempin société coopérative agricole*, *Primacoop société coopérative agricole*, *Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema)* un *Groupe Perle du Nord SAS* vārdā – *B. Néouze*, *V. Ledoux* un *S. Pasquesoone*, advokāti,
- Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues*, *D. Colas* un *S. Horrenberger*, kā arī *C. David* un *J. Bousin*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *A. Gavela Llopis*, pārstāve,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *X. Lewis*, *A. Bouquet* un *B. Mongin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2017. gada 6. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 101. pantu, skatot to kopsakarā ar Padomes 1962. gada 4. aprīļa Regulas Nr. 26, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai (OV 1962, 30, 993. lpp.), 2. pantu, Padomes 1996. gada 28. oktobra Regulas (EK) Nr. 2200/96 par augļu un dārzeņu tirgus kopējo organizāciju (OV 1996, L 297, 1. lpp.) 11. panta 1. punktu, Padomes 2006. gada 24. jūlija Regulas (EK) Nr. 1184/2006, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai (OV 2006, L 214, 7. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007 (OV 2007, L 299, 1. lpp., un labojumi – OV 2008, L 155, 28. lpp.) (turpmāk tekstā – Regula Nr. “1184/2006”), 2. pantu, Padomes 2007. gada 26. septembra Regulas (EK) Nr. 1182/2007, ar ko paredz īpašus noteikumus augļu un dārzeņu nozarei un ar ko groza Direktīvas 2001/112/EK un 2001/113/EK un Regulas (EEK) Nr. 827/68, (EK) Nr. 2200/96, (EK) Nr. 2201/96, (EK) Nr. 2826/2000, (EK) Nr. 1782/2003 un (EK) Nr. 318/2006, kā arī atceļ Regulu (EK) Nr. 2202/96 (OV 2007, L 273, 1. lpp.), 3. panta 1. punktu, kā arī Regulas Nr. 1234/2007, kas grozīta ar Padomes 2009. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 491/2009 (OV 2009, L 154, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1234/2007”), 122. panta pirmo daļu un 176. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *président de l’Autorité de la concurrence* [Konkurences iestādes priekšsēdētāju] (Francija), no vienas puses, un *Association des producteurs vendeurs d’endives (APVE)*, *Comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (Cerafel)*, *Fraileg SARL*, *Prim’Santerre SARL*, *Union des endiviers*, agrāk – *Fédération nationale des producteurs d’endives (FNPE)*, *Soleil du Nord SARL*, *Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord)*, *Association des producteurs d’endives de France (APEF)*, *Section nationale de l’endive (SNE)*, *Fédération du commerce de l’endive (FCE)*, *France endives société coopérative agricole*, *Cambrésis Artois-Picardie endives (CAP’Endives) société coopérative agricole*, *Marché de Phalempin société coopérative agricole*, *Primacoop société coopérative agricole*, *Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema)*, *Valois-Fruits union de sociétés coopératives agricoles* un *Groupe Perle du Nord SAS*, kā arī *ministre de l’Économie, de l’Industrie et du Numérique* [ekonomikas, rūpniecības un digitālo lietu ministru], no otras puses, par 2012. gada 6. marta lēmumu, ar kuru *Autorité de la concurrence* [Konkurences iestāde], pamatojoties it īpaši uz LESD 101. panta 1. pantu, Francijas lapu cigoriņu tirgū konstatēja kompleksu un turpinātu aizliegtu vienošanos, kā arī uzlika par to finansiālu sodu (turpmāk tekstā – “strīdīgais lēmums”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Atvasināto tiesību aktu normas par augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju, kuras piemērojamas pamatlietas faktiem, ir ietvertas Regulā Nr. 2200/96, kas piemērojama līdz 2007. gada 31. decembrim, Regulā Nr. 1182/2007, kas atcelta ar Padomes 2008. gada 14. aprīļa Regulu (EK) Nr. 361/2008, ar ko groza Regulu Nr. 1234/2007 (OV 2008, L 121, 1. lpp.), kā arī Regulā Nr. 1234/2007. Šī pēdējā minētā regula no 2014. gada 1. janvāra ir atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV 2013, L 347, 671. lpp.), taču šī regula pamatlietas apstākļiem nav piemērojama.

- 4 Atvasināto tiesību aktu normas, kurās ir reglamentēta Eiropas Savienības konkurences tiesību normu piemērošana augļu un dārzeņu nozares lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai, Savienības likumdevējs ir pieņēmis Regulā Nr. 26, kura ir aizstāta ar Regulu Nr. 1184/2006, kā arī Regulas Nr. 1234/2007 175.–182. pantā.

Regula Nr. 26

- 5 Regulas Nr. 26 1. pantā ir noteikts:

“No šīs regulas spēkā stāšanās brīža [LESD 101.–106. pantu] un to īstenošanas noteikumus, ievērojot šīs regulas 2. pantu, piemēro visiem [LESD 101. panta 1. punktā un 102. pantā] minētajiem nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas saistītas ar Līguma II pielikumā uzskaitīto produktu ražošanu vai tirdzniecību.”

- 6 Šīs regulas 2. panta 1. punkts ir izteikts šādi:

“[LESD 101. panta 1. punktu] nepiemēro tādiem iepriekšējā pantā minētiem nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas veido būtisku valsts tirgus organizācijas daļu vai nepieciešami [LESD 39. pantā] ietvertu mērķu sasniegšanai. It īpaši tas netiek piemērots vienas dalībvalsts lauksaimnieku, lauksaimnieku apvienību vai šādu apvienību nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas attiecas uz lauksaimniecības produktu ražošanu vai tirdzniecību vai kopīgu iekārtu izmantošanu lauksaimniecības produktu uzglabāšanai, apstrādei vai pārstrādei un saskaņā ar ko nav pienākuma noteikt vienādas cenas, ja vien Komisija neuzskata, ka ar to izslēgta konkurence vai apdraudēti [LESD 39. panta] mērķi.”

Regula Nr. 2200/96

- 7 Regulas Nr. 2200/96 preambulas 7. un 16. apsvērumā ir noteikts:

“(7) tā kā ražotāju organizācijas ir pamatelementi kopējā tirgus organizācijā, kuras decentralizēto darbību tās nodrošina savā līmenī; tā kā par spīti pieprasījuma lielajai koncentrācijai, piedāvājuma grupēšana caur šīm organizācijām vairāk kā jebkad ir ekonomiska nepieciešamība, lai stiprinātu ražotāju vietu tirgū; tā kā šādai grupēšanai jānotiek brīvprātīgi un jāpierāda tās lietderība ar ražotāju organizāciju piedāvāto pakalpojumu klāstu un efektivitāti to biedriem; tā kā netiek apskatīta produktu piegāde speciālām ražotāju organizācijām, kas pastāvējušas pirms šīs regulas stāšanās spēkā;

[..]

(16) tā kā, lai stabilizētu cenas, ir vēlams, lai ražotāju organizācijas būtu spējīgas iesaistīties tirgū, jo īpaši, izlemjot par noteiktu daudzumu nelaišanu tirgū atsevišķos laika periodos; tā kā šo izņemšanu nedrīkst uzskatīt par paša tirgus alternatīvo noieta tirgu; tā kā Kopienas finansējums produktu izņemšanai no tirgus tādēļ būtu jāierobežo līdz procentuāli noteiktam ražojumu daudzumam un būtu jāpiešķir mazāka Kopienas kompensācija, tomēr šim mērķim būtu jāatļauj izmantot operatīvos fondus; tā kā vienkāršības labad Kopienas kompensācijas likmei par katru produktu būtu jābūt vienotai; tā kā, lai sasniegtu salīdzināmu samazinājumu visiem produktiem, nepieciešama noteikta diferenciacija.”

- 8 Šīs regulas 11. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šajā regulā “ražotāju organizācija” ir jebkura juridiska persona,

a) kas izveidota pēc šeit turpmāk minēto 1. panta 2. punktā uzskaitīto produktu kategoriju ražotāju iniciatīvas:

[..]

iii) dārzeņu;

[..]

b) kuras mērķi ir šādi:

- 1) nodrošināt ražošanas plānošanu un pielāgošanu pieprasījumam, īpaši attiecībā uz kvalitāti un kvantitāti;
- 2) veicināt piedāvājuma koncentrēšanu un organizācijas biedru saražoto produktu ielaišanu tirgū;
- 3) samazināt ražošanas izmaksas un stabilizēt ražotāju cenas;
- 4) veicināt audzēšanas prakses, ražošanas paņēmieni un videi draudzīgu ražošanas atkritumu pārstrādes pieredzes izmantošanu, īpaši, lai aizsargātu ūdens kvalitāti, augsni un ainavu un saglabātu un/vai veicinātu bioloģisko daudzveidību;

[..].”

9 Regulas Nr. 2200/96 sadaļas “Intervences pasākumi” 23. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “ražotāju organizācijas un to apvienības var izvēlēties nelaist tirgū 1. panta 2. punktā minētos savu organizāciju biedru ražojumus gan attiecībā uz to daudzumu, gan laika periodā, ko tās uzskata par nepieciešamu.”

Regula Nr. 1184/2006

10 Regulas Nr. 1184/2006 1.a pantā ir noteikts:

“[LESD 101.–106. pantu] un to īstenošanas noteikumus, ievērojot šīs regulas 2. pantu, piemēro visiem [LESD 101. panta 1. punktā un 102. pantā] minētajiem nolīgumiem, lēmumiem un saskaņotajām darbībām, kas saistītas ar 1. pantā minēto produktu ražošanu vai tirdzniecību.”

11 Šīs regulas 2. panta 1. punkts ir izteikts šādi:

[LESD 101. panta 1. punktu] nepiemēro tādiem šīs regulas 1.a pantā minētajiem nolīgumiem, lēmumiem un saskaņotajām darbībām, kas ir būtiska valsts tirgus organizācijas daļa vai ir vajadzīgi [LESD 39. pantā] izklāstīto mērķu sasniegšanai.

[..]”

Regula Nr. 1182/2007

12 Regulas Nr. 1182/2007 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šajā regulā “ražotāju organizācija” nozīmē juridisku personu vai precīzi definētu juridiskas personas daļu, kas atbilst šādām prasībām:

- a) tā ir izveidota pēc lauksaimnieku iniciatīvas Regulas (EK) Nr. 1782/2003 2. panta a) punktā paredzētajā nozīmē, kuri ir viena vai vairāku Regulas (EK) Nr. 2200/96 1. panta 2. punktā minēto produktu audzētāji un/vai tādu produktu audzētāji, kas paredzēti vienīgi pārstrādei;
- b) tās mērķis ir izmantot videi draudzīgas audzēšanas prakses, ražošanas metodes un ražošanas atkritumu pārstrādes pieredzi, īpaši – lai aizsargātu ūdens kvalitāti, augsni un ainavu, kā arī saglabātu vai veicinātu bioloģisko daudzveidību;

- c) tai ir viens vai vairāki no šiem mērķiem:
 - i) nodrošināt ražošanas plānošanu un pielāgošanu pieprasījumam, īpaši attiecībā uz kvalitāti un kvantitāti;
 - ii) koncentrēt piedāvājumu un organizācijas biedru saražoto produktu ielašanu tirgū;
 - iii) samazināt ražošanas izmaksas un stabilizēt ražotāju cenas;
- d) tās statūtos noteiktas īpašas prasības saskaņā ar šā panta 2. punktu; kā arī
- e) to atzinusi attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar 4. punktu [4. pantu].”

Regula Nr. 1234/2007

- 13 Regulas Nr. 1234/2007 103.c panta 1. punktā ir paredzēts, ka darbības programmām augļu un dārzeņu nozarē ir divi vai vairāk no šīs regulas 122. panta pirmās daļas c) punktā minētajiem mērķiem vai 103.c pantā uzskaitītajiem mērķiem, tostarp krīžu novēršana un pārvarēšana.
- 14 Minētā 103.c panta 2. punkta a) apakšpunktā ir precizēts, ka krīžu novēršanas un pārvarēšanas mērķis ir izvairīties no augļu un dārzeņu tirgus krīzēm un regulēt rīcību šādas krīzes situācijās, un pie tā šajā sakarā pieder izņemšana no tirgus.
- 15 Regulas Nr. 1234/2007 122. panta pirmajā daļā ir noteikts:

“Dalībvalstis atzīst ražotāju organizācijas, kas:

- a) sastāv no ražotājiem vienā no šādām nozarēm:

[..]

- iii) augļu un dārzeņu nozarē attiecībā uz lauksaimniekiem, kas audzē vienu vai vairākus šīs nozares produktus un/vai produktus, kas paredzēti vienīgi pārstrādei;

[..]

- b) ir izveidota pēc pašu ražotāju iniciatīvas;

- c) nolūkam, kas jo īpaši var aptvert vai – attiecībā uz augļu un dārzeņu nozari – aptver vismaz vienu no šādiem mērķiem:
 - i) nodrošināt, lai ražošanu plānotu un pielāgotu pieprasījumam, jo īpaši kvalitātes un kvantitātes ziņā;
 - ii) koncentrēt piedāvājumu un organizācijas biedru saražoto produktu laišanu tirgū;
 - iii) optimizēt ražošanas izmaksas un stabilizēt ražotāju cenas.”

- 16 Šīs regulas 123. panta 1. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis atzīst starpnozaru organizācijas, kas:

- a) sastāv no pārstāvjiem, kuri veic ekonomiskas darbības saistībā ar produktu ražošanu, tirdzniecību un/vai pārstrādi šādās nozarēs:
 - i) olīveļļas un galda olīvu nozarē,
 - ii) tabakas nozarē;
- b) ir izveidotas pēc visu vai dažu to organizāciju vai apvienību iniciatīvas, kas ir to dalībnieki;

- c) tiecas sasniegt konkrētu mērķi, kas var attiekties uz:
- i) piegādes apvienošanu un koordināciju un dalībnieku produktu tirgošanu,
 - ii) lai piemērotu ražošanu vienlaikus tirgus prasībām un produkta uzlabošanai,
 - iii) lai atbalstītu ražošanas un pārstrādes racionalizāciju un uzlabošanu,
 - iv) ilgtspējīgas ražošanas metožu un tirgus attīstības pētniecību.

[..]

3. Papildus 1. punkta noteikumiem dalībvalstis attiecībā uz augļu un dārzeņu nozari atzīst un attiecībā uz vīna nozari var arī atzīt starpnozaru organizācijas:

[..]

- c) veic vienu, augļu vai dārzeņu nozarē – divas vai vairāk no turpmāk minētajām darbībām vienā vai vairākos Kopienas reģionos, ņemot vērā patērētāju intereses un, neskarot citas nozares, vīna nozarē ņemot vērā sabiedrības veselības aizsardzību un patērētāju intereses:
- i) uzlabo zināšanas, kā arī ražošanas un tirgus pārskatāmību;
 - ii) palīdz labāk koordinēt, kā augļu un dārzeņu un vīna nozares produkti tiek laisti tirgū, īpaši izmantojot pētījumus un tirgus izpēti;
 - iii) izstrādā standarta līgumu formas atbilstīgi Kopienas noteikumiem; iv) pilnīgāk izmanto saražoto augļu un dārzeņu potenciālu un ar vīna nozares produktiem saistīto potenciālu;
 - v) sniedz informāciju un veic vajadzīgo izpēti, lai ražošanu tuvinātu produktiem, kas vairāk atbilst tirgus prasībām, patērētāju gaumei un vēlmēm, jo īpaši attiecībā uz produktu kvalitāti un vides aizsardzību;
 - vi) meklē veidus, kā ierobežot augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu un nodrošināt produktu kvalitāti un augsnes un ūdens saglabāšanu;
 - vii) izstrādā metodes un līdzekļus, lai uzlabotu produktu kvalitāti visos ražošanas un tirdzniecības un – attiecībā uz vīna nozari – arī vīndarības posmos;
 - viii) izmanto bioloģiskās lauksaimniecības potenciālu un aizsargā un veicina šādu lauksaimniecību, kā arī cilmes vietas nosaukumus, kvalitātes marķējumus un ģeogrāfiskās izcelsmes norādes;
 - ix) veicina integrētu ražošanu vai citas videi nekaitīgas ražošanas metodes;
 - x) attiecībā uz augļu un dārzeņu nozari izstrādā XVI a pielikuma 2. un 3. punktā minētos ražošanas un tirdzniecības noteikumus, kas ir stingrāki par Kopienas vai attiecīgās valsts noteikumiem;

[..].”

17 Minētās regulas 125.a panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Augļu un dārzeņu nozares ražotāju organizācijas statūtos tās biedriem ražotājiem jo īpaši nosaka šādas prasības:

[..]

- c) visu attiecīgo produkciju pārdot ar ražotāju organizācijas starpniecību;

[..]

2. Ja ražotāju organizācija to atļauj un ja tas atbilst ražotāju organizācijas pieņemtajiem noteikumiem un nosacījumiem, neatkarīgi no 1. punkta c) apakšpunkta biedri ražotāji drīkst:

- a) pārdot ne vairāk kā noteiktu daļu savas produkcijas un/vai produktus tieši saimniecībās un/vai ārpus tām patērētājiem personīgām vajadzībām; šo daļu nosaka dalībvalstis ne mazāk kā 10 % apjomā;

- b) paši vai ar kādas citas ražotāju organizācijas starpniecību, kuru izraudzījušies pašu organizācija, pārdot produkcijas daudzumu, kas ir maznozīmīgs, salīdzinot ar viņu organizāciju pārdodamās produkcijas apjomiem;
- c) paši vai ar citas tādas ražotāju organizācijas starpniecību, kuru izraudzījušies pašu organizācija, pārdot produktus, uz kuriem to īpašību dēļ parasti neattiecas attiecīgās organizācijas komerciālā darbība.”
- 18 Regulas Nr. 1234/2007 125.b panta 1. punkta c) un g) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstis augļu un dārzeņu nozarē par ražotāju organizāciju (turpmāk tekstā – “RO”) atzīst visas juridiskas personas vai precīzi definētas juridiskas personas daļas, kas pieprasa šādu atzīšanu, ar nosacījumu it īpaši, ja ir pietiekami pierādījumi tam, ka tās pienācīgi veic savas darbības gan attiecībā uz termiņiem, gan attiecībā uz efektivitāti un piedāvājuma koncentrāciju un ka tās attiecīgajā tirgū neieņem dominējošu stāvokli, ja vien tas nav vajadzīgs, lai sasniegtu LESD 39. panta mērķus.
- 19 Minētās regulas 125.c pantā ir paredzēts:
- “[RO] apvienību augļu un dārzeņu nozarē veido pēc atzītu [RO] ierosmes, un tā var veikt šajā regulā norādītās [RO] funkcijas. Šajā sakarā dalībvalstis pēc lūguma var atzīt [RO] apvienību, ja:
- a) dalībvalsts uzskata, ka apvienība spēj efektīvi veikt šīs darbības; un
- b) attiecīgajā tirgū apvienībai nav dominējoša stāvokļa, ja vien tas nav vajadzīgs, lai sasniegtu [LESD 39. pantā] noteiktos mērķus.
- [..]”
- 20 Regulas Nr. 1234/2007 175. pants ir izteikts šādi:
- “Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, [LESD 101. līdz 106. pantu] un to īstenošanas noteikumus, ievērojot šīs regulas 176. un 177. pantu, piemēro visiem [LESD 101. panta 1. punktā un 102. pantā] minētajiem nolīgumiem, lēmumiem un saskaņotajām darbībām, kas saistītas ar šajā regulā apskatīto produktu ražošanu vai tirdzniecību.”
- 21 Šīs regulas 176. panta 1. punkts ir formulēts šādi:
- “[LESD 101. panta 1. punktu] nepiemēro tādiem šīs regulas 175. pantā minētiem nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas ir būtiska valsts tirgus organizācijas daļa vai ir vajadzīgi [LESD 39. pantā] izklāstīto mērķu sasniegšanai.
- Jo īpaši [LESD 101. panta 1. punktu] nepiemēro vienas dalībvalsts lauksaimnieku, lauksaimnieku apvienību vai šādu apvienību savienību nolīgumiem, lēmumiem un saskaņotām darbībām, kas attiecas uz lauksaimniecības produktu ražošanu vai tirdzniecību vai kopīgu iekārtu izmantošanu lauksaimniecības produktu uzglabāšanai, apstrādei vai pārstrādei un saskaņā ar ko nav pienākuma noteikt vienādas cenas, ja vien Komisija neuzskata, ka tādā veidā tiek izslēgta konkurence vai apdraudēti [LESD 39. panta] mērķi.”
- 22 Minētās regulas 176.a panta 1. un 4. punktā ir noteikts:
- “1. [LESD 101. panta 1. punkts] neattiecas uz atzītu starpnozaru organizāciju nolīgumiem, lēmumiem un saskaņotām darbībām, kuru mērķis ir veikt šīs regulas 123. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētās darbības.
- [..]

4. Jebkurā gadījumā par nesaderīgiem ar Kopienas noteikumiem atzīst šādus nolīgumus, lēmumus un saskaņotas darbības:

- a) nolīgumi, lēmumi un saskaņotas darbības, kas Kopienā var izraisīt jebkāda veida tirgu sadalīšanu;
- b) nolīgumi, lēmumi un saskaņotas darbības, kas var apdraudēt tirgus organizācijas netraucētu darbību;
- c) nolīgumi, lēmumi un saskaņotas darbības, kas var radīt konkurences traucējumus un kas nav vajadzīgi to kopīgās lauksaimniecības politikas mērķu sasniegšanai, uz kuriem vērsta starpnozaru organizācijas darbība;
- d) nolīgumi, lēmumi un saskaņotas darbības, kas ietver cenu fiksēšanu, neskarot starpnozaru organizāciju veiktās darbības kādu īpašu Kopienas noteikumu piemērošanai;
- e) nolīgumi, lēmumi un saskaņotas darbības, kas var radīt diskrimināciju vai likvidēt konkurenci attiecībā uz konkrēto produktu ievērojamo daudzumu.”

Francijas tiesības

23 *Code de commerce* [Komerctiesību kodeksa] L. 420.-1. pantā ir noteikts:

“Ir aizliegtas saskaņotas darbības, vienošanās, atklātas vai slēptas aizliegtas vienošanās vai koalīcijas, pat ja tās tiek veiktas ar tiešu vai netiešu tādas sabiedrības starpniecību, kas pieder ārpus Francijas nodibinātai grupai, ja to mērķis vai sekas ir vai var būt konkurences kavēšana, ierobežošana vai izkropļošana tirgū, it īpaši, ja to mērķis ir:

1. ierobežot piekļuvi tirgum vai brīvu konkurenci citu uzņēmumu starpā;
2. likt šķēršļus cenu noteikšanai brīvas konkurences tirgū, veicinot cenu mākslīgu palielināšanos vai samazināšanos;
3. ierobežot vai kontrolēt ražošanu, noietu tirgū, ieguldījumus vai tehnisko attīstību;
4. sadalīt tirgus vai piegādes avotus.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

24 Pēc *direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes* (DGCCRF, Francija) [Konkurences, patēriņa un krāpšanas apkarošanas ģenerāldirekcijas] apmeklējuma un veiktajām konfiskācijām 2007. gada 12. aprīlī *ministre de l'Économie, de l'Industrie et du Numérique* [ekonomikas, rūpniecības un digitālo lietu ministrs] vērsās *Conseil de la concurrence* [Konkurences padomē] (Francija), tagad – *Autorité de la concurrence* [Konkurences iestāde], saistībā ar darbībām, kas īstenotas lapu cigoriņu ražošanas un tirdzniecības nozarē.

25 2012. gada 6. martā *Autorité de la concurrence* ar strīdīgo lēmumu konstatēja, ka APVE, *Cerafel*, *FNPE*, *Celfnord*, *APEF*, *SNE*, *FCE* un *Groupe Perle du Nord*, kā arī *OP Fraileg*, *Prim'Santerre*, *Soleil du Nord*, *France endives*, *CAP'Endives*, *Marché de Phalempin*, *Primacoop*, *Sipema* un *Valois-Fruits* lapu cigoriņu tirgū ir īstenojuši kompleksu un turpinātu aizliegtu vienošanos, kas aizliegta ar *code de commerce* L. 420-1. pantu un LESD 101. panta 1. punktu un kura sastāv no lapu cigoriņu cenu saskaņošanas ar tādiem dažādiem pasākumiem kā minimālās cenas izziņošana ik nedēļu, centrālā kursa noteikšana, maiņas biržas ieviešana, aizturošas cenas noteikšana un atpirkšanas cenu mehānisma nepareiza

- izmantošana, tirgū laisto lapu cigoriņu daudzuma saskaņošana un stratēģiska informācijas apmaiņas sistēma, kura tika izmantota, lai ieviestu cenu politiku, jo šo darbību mērķis bija kopīgi noteikt lapu cigoriņu ražošanas minimālo pārdošanas cenu un tās ļāva ražotājiem un vairākām to profesionālajām organizācijām saglabāt minimālās pārdošanas cenas laikposmā, kurš sākās 1998. gada janvārī un strīdīgā lēmuma pieņemšanas dienā joprojām turpinājās. Tāpēc minētā iestāde tiem uzlika naudas sodu par kopējo summu EUR 3 970 590.
- 26 Strīdīgajā lēmumā *Autorité de la concurrence* it īpaši noraidīja ražotāju izvirzīto pamatu, saskaņā ar kuru attiecīgie nolīgumi esot uzskatāmi par nepieciešamiem, lai sasniegtu kopējās lauksaimniecības politikas mērķus, jo Regulas Nr. 1184/2006 2. panta 1. punktā un Regulas Nr. 1234/2007 176. pantā paredzētās atkāpes sistēmas šajā gadījumā nevarot tikt piemērotas.
- 27 Vairāki sodītie uzņēmumi un organizācijas *cour d'appel de Paris* [Parīzes apelācijas tiesā] (Francija) cēla prasību atcelt strīdīgo lēmumu un, pakārtoti, to grozīt.
- 28 Ar 2014. gada 15. maija spriedumu šī tiesa grozīja strīdīgo lēmumu kopumā un nosprieda, ka nav konstatēts, ka būtu pārkāptas *code de commerce* L. 420-1. panta un LESD 101. panta 1. punkta normas. Šajā ziņā tā it īpaši norādīja, ka, ņemot vērā tiesiskā regulējuma par tirgu kopīgo organizāciju interpretācijas grūtības attiecībā uz organizācijām piešķirtā cenu stabilizēšanas uzdevuma precīzo apmēru un robežām, kuri tiek apstrīdēti tādas atkāpes sistēmas no konkurences tiesībām ietvaros, kāda izriet no kopējās lauksaimniecības politikas noteikumu piemērošanas, nav pierādīts, ka jebkādos apstākļos vienmēr un pastāvīgi būtu bijis aizliegts izplatīt norādījumus par minimālo cenu, tādējādi nav neapstrīdami pierādīts, ka attiecīgās organizācijas ir pārsniegušas tām likumā paredzēto uzdevumu saistībā ar cenu stabilizāciju robežas.
- 29 *Autorité de la concurrence* priekšsēdētājs par šo spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību. Savas kasācijas sūdzības pamatojumam viņš būtībā it īpaši apgalvo, ka, nepiemērojot īpašas atkāpes attiecībā uz LESD 101. panta 1. punkta piemērošanu, kuras ieviestas ar regulām, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai, RO un Ražotāju organizāciju apvienībām (turpmāk tekstā – “ROA”) uzticēto uzdevumu īstenošana ir iedomājama tikai saskaņā ar konkurences noteikumiem.
- 30 Šajā procedūrā Komisija saskaņā ar Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102. pantā] (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 15. panta 3. punktu iesniedza apsvērumus *Cour de cassation* [Kasācijas tiesā] (Francija). Komisija tajos norādīja, ka attiecībā uz Savienības konkurences tiesību normu piemērojamību lauksaimniecības nozarei pastāv ne vien vispārīgas atkāpes, kas pieņemtas, balstoties uz Regulu Nr. 26 un Nr. 1184/2006 2. pantu, kā arī Regulas Nr. 1234/2007 176. pantu, bet arī – atbilstoši pēdējās minētās regulas 175. pantam – īpašas atkāpes, kas ietvertas dažādās regulās par tirgu kopīgo organizāciju un ar kurām organizācijām, kas darbojas augļu un dārzeņu ražošanas un tirdzniecības nozarē, ir uzticēti īpaši uzdevumi, kas parasti, iespējams, tiktu aizliegti ar konkurences tiesību normām. Šajā gadījumā attiecībā uz laikposmu līdz 2007. gada beigām tā esot Regula Nr. 2200/96 un attiecībā uz laikposmu no 2008. gada 1. janvāra tā esot Regula Nr. 1182/2007, kas iestrādāta Regulā Nr. 1234/2007. Komisija tomēr uzskata, ka galvenās pamatlietā aplūkojamās darbības, proti, minimālās cenas mehānisms, par kurām galvenās ROA panākušas vienošanos, neietilpst attiecīgā tirgus kopīgās organizācijas paredzētajos īpašajos uzdevumos un uz tām nevar tikt attiecinātas šīs īpašās atkāpes.
- 31 Šajā ziņā *Cour de cassation* norāda, ka Tiesa 2003. gada 9. septembra spriedumā *Milk Marque un National Farmers' Union* (C-137/00, EU:C:2003:429), kā arī 2013. gada 19. septembra spriedumā *Panellinos Syndesmos Viomichanion Metapoisis Kapnou* (C-373/11, EU:C:2013:567) ir nospriedusi, ka LESD 42. pantā ir noteikts princips par Eiropas konkurences tiesību normu piemērojamību lauksaimniecības nozarē un ka efektīvas konkurences saglabāšana lauksaimniecības produktu tirgos ir

viens no kopējās lauksaimniecības politikas mērķiem, vienlaikus uzskatot, ka pat attiecībā uz LESD noteikumiem par konkurenci iepriekš minētajā tiesību normā kopējās lauksaimniecības politikas mērķiem ir piešķirts pārkums pār konkurences politikas mērķiem.

32 Tomēr tā uzskata, ka Tiesa vēl nav lēmusi par Komisijas minēto “īpašo atkāpju” esamību, nedz arī attiecīgā gadījumā precizējusi to mijiedarbību ar “vispārīgajām atkāpēm”, kas noteiktas regulās par konkurences tiesību normu piemērošanu lauksaimniecības nozarē.

33 Līdz ar to *Cour de cassation* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai uz [RO], [ROA] un profesionālo organizāciju nolīgumiem, lēmumiem vai darbībām, kas varētu tikt kvalificēti kā vērsti pret konkurenci saistībā ar LESD 101. pantu, var neattiekties šajā pantā paredzētais aizliegums tādēļ vien, ka tie varētu būt saistīti ar šīm organizācijām uzticētajiem uzdevumiem saistībā ar [attiecīgā] tirgus kopīgo organizāciju, lai gan uz tiem neattiecas neviena no vispārīgajām atkāpēm, kuras secīgi paredzētas Regulas [Nr. 26] 2. pantā, [Regulas Nr. 1184/2006] 2. pantā un Regulas Nr. 1234/2007 176. pantā?”

2) Ja atbilde ir apstiprinoša, – vai Regulas [Nr. 2200/96] 11. panta 1. punkts, Regulas Nr. 1182/2007 3. panta 1. punkts un Regulas Nr. 1234/2007 122. panta [pirmā daļa], kuros [RO un ROA] izvirzīto mērķu vidū ir noteikts mērķis regulēt ražotāju cenas un mērķis pielāgot ražošanu pieprasījumam, it īpaši attiecībā uz kvantitāti, ir jāinterpretē tādējādi, ka uz darbībām, kopīgi nosakot minimālo cenu, saskaņojot tirgū laistos daudzumus vai apmainoties ar stratēģisku informāciju, ko veikušas šīs organizācijas vai to apvienības, neattiecas pret konkurenci vērstu aizliegtu vienošanos aizliegums, ja šīs darbības ir vērstas uz minēto mērķu sasniegšanu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

34 Ar saviem jautājumiem, kas jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 101. pants, skatot to kopsakarā ar Regulas Nr. 26 2. pantu, Regulas Nr. 2200/96 11. panta 1. punktu, Regulas Nr. 1184/2006 2. pantu, Regulas Nr. 1182/2007 3. panta 1. punktu, kā arī Regulas Nr. 1234/2007 122. panta pirmo daļu un 175. un 176. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas darbības kā pamatlieta, ar kurām RO, ROA un profesionālās organizācijas, kuras darbojas lapu cigoriņu nozarē, kopīgi nosaka minimālo pārdošanas cenu, saskaņo tirgū laistos daudzumus un apmainās ar stratēģisku informāciju, neietilpst LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizliegtu vienošanos aizlieguma piemērošanas jomā.

35 Vispirms ir jānorāda, ka lapu cigoriņi ietilpst LESD I pielikumā ietvertajā kategorijā “ēdami dārzeņi un atsevišķas saknes un bumbuļi” un līdz ar to atbilstoši LESD 38. pantam tiem ir piemērojams LESD 39.–44. pants par kopējo lauksaimniecības politiku.

36 LESD 42. pantā ir noteikts, ka nodaļas par konkurenci noteikumi attiecas uz lauksaimniecības produktu ražošanu un tirdzniecību tikai tiktāl, ciktāl to ir noteicis Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome atbilstīgi LESD 43. panta 2. punktam un saskaņā ar tajā paredzēto procedūru, ievērojot LESD 39. pantā izvirzītos mērķus. Šajā ziņā LESD 43. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Parlaments un Padome pieņem tostarp noteikumus, kas vajadzīgi kopējās lauksaimniecības politikas mērķu sasniegšanai.

37 Lai sasniegtu kopējās lauksaimniecības politikas ieviešanas, kā arī neizkropļotas konkurences sistēmas ieviešanas mērķus, LESD 42. pantā ir atzīts kopējās lauksaimniecības politikas pārkums salīdzinājumā ar Līgumā izvirzītajiem mērķiem konkurences jomā un Savienības likumdevēja pilnvaras nolemt, cik lielā mērā konkurences tiesību normas ir jāpiemēro lauksaimniecības nozarē (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1994. gada 5. oktobris, Vācija/Padome, C-280/93, EU:C:1994:367, 61. punkts, un 2002. gada 12. decembris, Francija/Komisija, C-456/00, EU:C:2002:753, 33. punkts).

- 38 No tā izriet, kā jau ģenerālvokāts norādījis savu secinājumu 51. un 56. punktā, ka Savienības likumdevēja ieviešanas šajā ziņā mērķis ir nevis ieviest atkāpes vai pamatojumu attiecībā uz LESD 101. panta 1. punktā un 102. pantā minēto darbību aizliegumu, bet gan izslēgt no šo noteikumu piemērošanas jomas darbības, kuras, ja tās ietilptu citā nozarē, nevis kopējās lauksaimniecības politikas nozarē, būtu ietvertas minēto pantu piemērošanas jomā.
- 39 Runājot it īpaši par augļu un dārzeņu nozari un attiecībā uz pamatlietā aplūkoto laikposmiem, Savienības likumdevējs kopējās lauksaimniecības politikas un konkurences noteikumu mijiedarbību secīgi ir precizējis Regulas Nr. 26 1. pantā, Regulas Nr. 1184/2006 1.a pantā un vēlāk Regulas Nr. 1234/2007 175. pantā.
- 40 Runājot par pēdējo minēto tiesību normu, kurā būtībā ir pārņemts tas, kā šī mijiedarbība bija precizēta Regulās Nr. 26 un Nr. 1184/2006, tajā ir paredzēts, ka, ja vien Regulā Nr. 1234/2007 nav noteikts citādi, LESD 101.–106. pantu un to īstenošanas noteikumus, ievērojot šīs regulas 176. un 177. pantu, piemēro visiem LESD 101. panta 1. punktā un 102. pantā minētajiem nolīgumiem, lēmumiem un darbībām, kas saistītas ar šajā regulā aplūkoto produktu ražošanu vai tirdzniecību.
- 41 Augļu un dārzeņu nozarē LESD 101.–106. pants ir piemērojams šajos pantos paredzētajām darbībām, pirmkārt, izņemot darbības, kas minētas Regulas Nr. 1234/2007 176. un 176.a pantā, un, otrkārt, ja, kā paredzēts tās 175. pantā, šajā regulā ir noteikts citādi.
- 42 Ir jānorāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1234/2007 122. panta pirmo daļu, ar ko tika aizstāts Regulas Nr. 2200/96 11. panta 1. punkts, un Regulas Nr. 1234/2007 125.c pantu RO un ROA, kuras darbojas augļu un dārzeņu nozarē, pienākums ir nodrošināt ražošanas plānošanu un tās pielāgošanu pieprasījumam, īpaši attiecībā uz kvalitāti un kvantitāti, koncentrēt piedāvājumu un laist tirgū to dalībnieku saražotos produktus, kā arī optimizēt ražošanas izmaksas un stabilizēt ražotāju cenas.
- 43 Lai sasniegtu šajās tiesību normās paredzētos mērķus, RO un ROA var būt nepieciešams izmantot citus līdzekļus, nevis tos, kas regulē tirgu normālu darbību, un it īpaši noteikta veida saskaņošanas un koordinēšanas darbības starp lauksaimniekiem.
- 44 Līdz ar to, ja vien RO un ROA netiek atņemti līdzekļi, kas tām ļauj sasniegt mērķus, kuri tām uzticēti saistībā ar tirgu kopīgo organizāciju, kurā tās piedalās – un kuras, kā tas atgādināts Regulas Nr. 2200/96 preambulas 7. apsvērumā, pamatelements tās ir –, un tāād netiek apstrīdēta regulu par augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju lietderīgā iedarbība, šo vienību darbībām, kas nepieciešamas, lai sasniegtu vienu vai vairākus minētos mērķus, nedrīkst tikt piemērots tostarp LESD 101. panta 1. punktā paredzētais aizliegto vienošanos aizliegums.
- 45 No tā izriet, ka šajā nozarē gadījumi, kuros nav piemērojams LESD 101. panta 1. punkts, neattiecas vienīgi uz Regulas Nr. 1234/2007 176. un 176.a pantā minētajām darbībām, bet ietver arī šī sprieduma iepriekšējā punktā minētās darbības.
- 46 Līdz ar to šo izņēmumu piemērojamība ir jāinterpretē šauri.
- 47 Kā Tiesai jau ir bijusi iespēja precizēt, lauksaimniecības produktu tirgu kopīgās organizācijas nav joma, kurā nav konkurences (spriedums, 2003. gada 9. septembris, *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, C-137/00, EU:C:2003:429, 61. punkts).
- 48 Gluži pretēji – efektīvas konkurences saglabāšana lauksaimniecības produktu tirgos ir viens no kopējās lauksaimniecības politikas un tirgu kopīgās organizācijas mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2003. gada 9. septembris, *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, C-137/00, EU:C:2003:429, 57. un 58. punkts).

- 49 Tāpat ir jāuzsver, ka saskaņā ar samērīguma principu attiecīgās darbības nedrīkst pārsniegt to, kas noteikti nepieciešams RO vai ROA piešķirtā mērķa vai mērķu sasniegšanai saskaņā ar tiesisko regulējumu par attiecīgā tirgus kopīgo organizāciju.
- 50 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāizvērtē, vai tādas darbības kā pamatlīnija, ar kurām RO, ROA un profesionālās organizācijas, kuras darbojas lauksaimniecības nozarē, kopīgi nosaka minimālo pārdošanas cenu, saskaņo tirgū laistos daudzumus un apmainās ar stratēģisku informāciju, neietilpst LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizliegto vienošanos aizlieguma piemērošanas jomā.
- 51 Šajā ziņā šī sprieduma 44. punktā ir atgādināts, ka RO un ROA ir pamatelementi, kas savā līmenī nodrošina tirgus kopīgo organizāciju decentralizētu darbību.
- 52 Tādējādi Regulas Nr. 1234/2007 122. panta pirmās daļas c) punktā un 125.c pantā ir paredzēts, ka augļu un dārzeņu nozarē dalībvalstis atzīst RO un ROA, kuras tostarp ir konkrēti atbildīgas par Savienības likumdevēja noteiktajiem mērķiem, kuri ir uzskaitīti šīs pirmās minētās tiesību normas i)–iii) punktā.
- 53 No tā izriet, ka Savienības konkurences tiesību normu nepiemērojamība, ko pamato tas, ka attiecīgās darbības ir nepieciešamas, lai sasniegtu vienu vai vairākus no attiecīgā tirgus kopīgās organizācijas mērķiem, nozīmē, ka šīs darbības ir jāveic vienībai, kurai faktiski ir tiesības šādi rīkoties atbilstoši tiesiskajam regulējumam par attiecīgā tirgus kopīgo organizāciju un kuru tāpat ir atzinusi šī dalībvalsts.
- 54 Darbībai, kuru, lai sasniegtu kādu no šiem mērķiem, ir veikusi vienība, kuru dalībvalsts nav atzinusi, ir jāpiemēro LESD 101. panta 1. punktā paredzēto darbību aizliegums.
- 55 Šādi tam būtu jābūt arī attiecībā uz tādu pamatlīniju aplūkoto profesionālo organizāciju darbībām kā APVE, SNE, kā arī FCE, attiecībā uz kurām nedz no lietas materiāliem, nedz arī no atbildēm uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem neizriet, ka Francijas iestādes minētās organizācijas būtu atzinušas par RO vai ROA vai arī par starpnozaru organizāciju Regulas Nr. 1234/2007 123. panta 1. punkta izpratnē, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 56 Attiecībā uz RO vai ROA veiktajām darbībām ir jānorāda, ka šādām darbībām ir jāpaliek vienas vienīgas RO vai vienas vienīgas ROA ietvaros.
- 57 Faktiski saskaņā tostarp ar Regulas Nr. 1234/2007 122. panta pirmās daļas c) punktu un 125.c panta 1. punkta c) apakšpunktu ražošanas plānošanas, piedāvājuma koncentrēšanas un laišanas tirgū, ražošanas izmaksu optimizēšanas un ražotāju cenu stabilizēšanas uzdevumi, kas var tikt uzticēti RO vai ROA saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas piemērojams attiecīgā tirgus kopīgās organizācijas mērķiem, var attiekties tikai uz attiecīgo RO vai ROA dalībnieku produktu ražošanu un tirdzniecību. Līdz ar to ar tiem noteikta veida saskaņošanas un koordinēšanas darbības var tikt pamatotas vienīgi starp ražotājiem, kuri ir vienas un tās pašas RO vai ROA, kuru atzinusi dalībvalsts, dalībnieki.
- 58 No tā izriet, ka nolīgumi vai saskaņotas darbības, par kurām vienošanās ir notikusi nevis vienas RO vai vienas ROA ietvaros, bet gan starp RO vai ROA, pārsniedz to, kas ir vajadzīgs šo uzdevumu izpildei.
- 59 No šī sprieduma 51.–58. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka darbībām, kas veiktas starp šādām RO vai ROA, un *a fortiori* darbībām, kurās bez šādām RO vai ROA ir iesaistītas vienības, kuras dalībvalsts nav atzinusi kopējās lauksaimniecības politikas konkrētajā nozarē īstenošanas ietvaros, ir piemērojams LESD 101. panta 1. punktā paredzēto darbību aizliegums.

- 60 Ciktāl pamatlietā aplūkotās darbības būtu veiktas nevis vienas RO vai ROA ietvaros, bet gan starp vairākām RO vai ROA, kā arī vairākām vienībām, kuras nav atzītas lapu cigoriņu tirgus kopīgās organizācijas ietvaros, tās nevarētu tikt izslēgtas no LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizliegto vienošanos aizlieguma piemērošanas jomas.
- 61 Turklāt attiecībā uz darbībām, par kurām ir vienojušies ražotāji, kuri ir vienas un tās pašas RO vai ROA, kuru atzinusi dalībvalsts, dalībnieki, ir jāatgādina, ka kopējās lauksaimniecības politikas augļu un dārzeņu nozarē īstenošanas ietvaros atzītajām RO vai ROA ir jābūt konkrēti uzticētiem vismaz vienam no trim Regulas Nr. 1234/2007 122. panta pirmās daļas c) punktā paredzētajiem un šī sprieduma 42. punktā atgādinātajiem mērķiem.
- 62 No tā izriet, ka Savienības konkurences noteikumu nepiemērošana augļu un dārzeņu nozarē kādai no darbībām, kas nav paredzētas Regulas Nr. 1234/2007 176. un 176.a pantā, nozīmētu, ka darbība, par kuru vienošanās ir notikusi attiecīgās RO vai ROA ietvaros, faktiski un konkrēti ietilpst to mērķu īstenošanā, kas tai uzticēti saskaņā ar tiesisko regulējumu par attiecīgā tirgus kopīgo organizāciju.
- 63 Attiecībā uz šī sprieduma 42. un 61. punktā minētajiem mērķiem ir jānorāda, ka mērķis nodrošināt ražošanas plānošanu un pielāgošanu pieprasījumam, tāpat kā koncentrēt piedāvājumu un laist tirgū dalībnieku sarāžtos produktus, kā arī stabilizēt ražotāju cenas, noteikti ir saistīti ar tādas stratēģiskas informācijas apmaiņu starp individuāliem ražotājiem, kas ir konkrētās RO vai ROA dalībnieki, kura ir vērsta uz to, lai tostarp uzzinātu par to ražoto produktu īpašībām. Tātad stratēģiskās informācijas apmaiņa starp vienas un tās pašas RO vai ROA ražotājiem var būt samērīga, ja tā faktiski attiecas uz šai RO vai ROA uzticētā mērķa vai mērķu sasniegšanu un attiecas vienīgi uz obligāti vajadzīgo informāciju šajā ziņā.
- 64 Ar ražošanas cenu stabilizēšanas mērķi, lai nodrošinātu pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem, kā tas izriet no Regulas Nr. 2200/96 preambulas 16. apsvēruma, kā arī no intervences pasākumiem, kuru darbības princips ir noteikts šīs regulas 23. pantā un ir pārstrādāts Regulas Nr. 1234/2007 103.c panta 2. punkta a) apakšpunktā, arī var tikt pamatota tāda saskaņošana starp vienas un tās pašas RO vai ROA lauksaimniekiem, kas attiecas uz tirgū laisto lauksaimniecības produktu daudzumu.
- 65 Turklāt ar mērķi koncentrēt piedāvājumu, lai stiprinātu ražotāju vietu tirgū, palielinoties pieprasījuma koncentrācijai, arī var tikt pamatota noteikta veida individuālo ražotāju tarifu politikas saskaņošana RO vai ROA ietvaros. Tā tas ir arī gadījumā, ja attiecīgajai RO vai ROA tās dalībnieki ir uzticējuši pienākumu tirgot visu to produkciju, kā tas, izņemot īpašus gadījumus, ir noteikts Regulas Nr. 1234/2007 125.a panta 1. punkta c) apakšpunktā, skatot to kopsakarā ar šīs regulas 125.c pantu.
- 66 Turpretī kopīgas minimālās pārdošanas cenas noteikšana RO vai ROA ietvaros – runājot par darbībām, kas nepieciešamas, lai izpildītu tām uzticētos uzdevumus saistībā ar attiecīgā tirgus kopīgo organizāciju, – nevar tikt uzskatīta par samērīgu ar cenu stabilizēšanas vai piedāvājuma koncentrēšanas mērķiem, ja tā neļauj ražotājiem pašiem, kuri tirgo savu produkciju Regulas Nr. 1234/2007 125.a panta 2. punktā paredzētajos gadījumos, noteikt zemāku cenu par šīm minimālajām cenām, jo tās mērķis ir vājināt jau tā zemo konkurences līmeni, kāds pastāv lauksaimniecības produktu tirgū it īpaši tādēļ, ka lauksaimniekiem ir atzīta iespēja grupēties RO vai ROA, lai koncentrētu savu piedāvājumu.
- 67 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka LESD 101. pants, skatot to kopsakarā ar Regulas Nr. 26 2. pantu, Regulas Nr. 2200/96 11. panta 1. punktu, Regulas Nr. 1184/2006 2. pantu, Regulas Nr. 1182/2007 3. panta 1. punktu, kā arī Regulas Nr. 1234/2007 122. panta pirmo daļu un 175. un 176. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka:
- tādas darbības kā pamatlietā, kuras attiecas uz kopīgu minimālās pārdošanas cenas noteikšanu, tirgū laisto daudzumu saskaņošanu vai stratēģiskas informācijas apmaiņu, nevar tikt atbrīvotas no LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizliegto vienošanos aizlieguma, ja vienošanās par tām ir notikusi

starp dažādām RO vai ROA, kā arī tādām vienībām, kuras dalībvalsts nav atzinusi, lai īstenotu kādu no Savienības likumdevēja noteiktajiem mērķiem attiecīgā tirgus kopīgās organizācijas ietvaros, kā, piemēram, profesionālās organizācijas, kurām nav RO, ROA vai starpnozaru organizācijas statusa Savienības tiesiskā regulējuma izpratnē, un

- tādas darbības kā pamatlietā, kas attiecas uz cenu vai tirgū laisto daudzumu saskaņošanu vai stratēģiskas informācijas apmaiņu, var tikt atbrīvotas no LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizliegto vienošanos aizlieguma, ja vienošanās par tām ir notikusi starp vienas un tās pašas RO vai ROA, kuru atzinusi dalībvalsts, dalībniekiem un ja tās ir noteikti vajadzīgas tā mērķa vai mērķu īstenošanai, kuri uzticēti attiecīgajai RO vai ROA saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 68 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

LESD 101. pants, skatot to kopsakarā ar Padomes 1962. gada 4. aprīļa Regulas Nr. 26, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai, 2. pantu, Padomes 1996. gada 28. oktobra Regulas (EK) Nr. 2200/96 par augļu un dārzeņu tirgus kopējo organizāciju 11. panta 1. punktu, Padomes 2006. gada 24. jūlija Regulas (EK) Nr. 1184/2006, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai, kas grozīta ar Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, 2. pantu, Padomes 2007. gada 26. septembra Regulas (EK) Nr. 1182/2007, ar ko paredz īpašus noteikumus augļu un dārzeņu nozarei un ar ko groza Direktīvas 2001/112/EK un 2001/113/EK un Regulas (EEK) Nr. 827/68, (EK) Nr. 2200/96, (EK) Nr. 2201/96, (EK) Nr. 2826/2000, (EK) Nr. 1782/2003 un (EK) Nr. 318/2006, kā arī atceļ Regulu (EK) Nr. 2202/96, 3. panta 1. punktu, kā arī Regulas Nr. 1234/2007, kas grozīta ar Padomes 2009. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 491/2009, 122. panta pirmo daļu un 175. un 176. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka:

- tādas darbības kā pamatlietā, kuras attiecas uz kopīgu minimālās pārdošanas cenas noteikšanu, tirgū laisto daudzumu saskaņošanu vai stratēģiskas informācijas apmaiņu, nevar tikt atbrīvotas no LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizliegto vienošanos aizlieguma, ja vienošanās par tām ir notikusi starp dažādām ražotāju organizācijām vai ražotāju organizāciju apvienībām, kā arī tādām vienībām, kuras dalībvalsts nav atzinusi, lai īstenotu kādu no Eiropas Savienības likumdevēja noteiktajiem mērķiem attiecīgā tirgus kopīgās organizācijas ietvaros, kā, piemēram, profesionālās organizācijas, kurām nav ražotāju organizācijas, ražotāju organizāciju apvienības vai starpnozaru organizācijas statusa Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma izpratnē, un
- tādas darbības kā pamatlietā, kas attiecas uz cenu vai tirgū laisto daudzumu saskaņošanu vai stratēģiskas informācijas apmaiņu, var tikt atbrīvotas no LESD 101. panta 1. punktā paredzētā aizliegto vienošanos aizlieguma, ja vienošanās par tām ir notikusi starp vienas un tās pašas ražotāju organizācijas vai ražotāju organizācijas, kuru atzinusi dalībvalsts, dalībniekiem un ja tās ir noteikti vajadzīgas tā mērķa vai mērķu īstenošanai, kuri uzticēti attiecīgajai ražotāju organizācijai vai ražotāju organizāciju apvienībai saskaņā ar Eiropas Savienības tiesisko regulējumu.

[Paraksti]

